

Onderwerp: Publicatie bij eis 4.D in tijdschrift

Harmonisatiebesluit: Publicatie in tijdschrift kan ook via een digitale uitgave plaats vinden.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 8-4-2015

Reactie SKAO: dit Harmonisatiebesluit is verwerkt in Handboek 3.0, bij de toelichting van eis 4.D

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: 3D Initiatief

Context: Het gebeurt wel eens dat een klant (niveau 3) verklaart dat het initiatief voldoet omdat het op de SKAO website staat. Maar onder 3D staat dat de LadderCI moet toetsen of het initiatief voldoet (zie eis 4.D.1).

Harmonisatiebesluit: Maak onderscheid tussen het voldoen van het initiatief en van de individuele deelname. Initiatieven zoals genoemd op de SKAO site, voldoen niet altijd per definitie voor alle bedrijven. De LadderCI controleert altijd de individuele bijdrage (deelname) aan het initiatief of sector breed reductieprogramma en of het initiatief of sectorbrede reductieprogramma voldoet voor het specifieke bedrijf.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 8-4-2015

Reactie SKAO: De intro tekst op de SKAO [website](#) is aangepast. Het Harmonisatiebesluit is door de publicatie van Handboek 3.0 niet langer relevant.

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Voortgangsrapportage

Vraag: Moet bij een initiële beoordeling bij eis 4B2 de voortgangsrapportage al twee keer zijn opgesteld met tussenpozen van een half jaar? Oftewel, kan er pas in oktober 2015 een niveau 4 certificaat worden afgegeven op het moment dat er in maart 2015 en september 2015 een rapportage is, of kan dit al tussen maart en september 2015 nadat er in maart 2015 is gepubliceerd met het voornemen om dit in september 2015 te gaan doen.

Harmonisatiebesluit:

- Op bedrijfsniveau:

Bij de initiële ladderbeoordeling op niveau 4 kan één voortgangsrapportage voldoende zijn, mits het bedrijf aantoonbaar de volgende voortgangsrapportage heeft geborgd binnen de vereiste periode.

→ Er moet minstens drie maanden tussen het vaststellen van de doelstellingen en de eerste voortgangsrapportage zitten.

Omdat er niet volledig aan de eis wordt voldaan is een kleine puntenaftrek (2) op zijn plaats. Is het energie management actieplan op dit punt onvolledig, dan is sprake van een jaarlijkse voortgangsrapportage en wordt bij 4B2 5 punten afgetrokken.

Tijdens de daarop volgende jaarlijkse ladderbeoordeling checkt de auditor expliciet of deze geplande voortgangsrapportage conform planning is verschenen, en of daarmee over het inmiddels verstreken jaar volledig aan de eis is voldaan (of er dus ook feitelijk halfjaarlijks gerapporteerd is). Indien dit niet het geval is, is niet alleen 5 punten aftrek nodig voor 4B2 maar ook aftrek bij 3B2, zie criterium 1 over opvolging bij de jaarlijkse ladderbeoordeling bij 3B2.

- Op projectniveau:

Een steekproef binnen de projecten met gunningsvoordeel dient aan te tonen dat vanaf de start van het project de prestatie geleverd is volgens de eisen van de ladder.^[1]

Stel dat een bedrijf in januari een project gegund krijgt, en in november een initiële ladder beoordeling heeft, dan moeten er aantoonbaar 2 voortgangsrapportages over het gegunde project liggen, vanwege (via het certificaat) voldoen aan het EMVI criterium. Op bedrijfsniveau is op dat moment één voortgangsrapportage acceptabel.

Vanaf gunning project moet er halfjaarlijks gerapporteerd worden. Indien project wel gegund is, maar nog niet gestart kan voortgangsrapportage bestaan uit mededeling 'project is nog niet gestart'.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 10-11-2015

Overgangstermijn: n.v.t

^[1] Het kan dus zijn dat er al wel een halfjaarlijkse voortgangsrapportage op een project met gunningvoordeel moet liggen, omdat het bedrijf na gunning lang gewacht heeft met het opstarten van de certificering voor de ladderbeoordeling. Ook in dit geval dient sprake te zijn van een ingeplande tweede halfjaarlijkse voortgangsrapportage.

Onderwerp: Initiële beoordeling op niveau 5

Context: Kan een bedrijf in 1x naar niveau 5? Het kan dus zijn dat er al wel een halfjaarlijkse voortgangsrapportage op een project met gunningvoordeel moet liggen, omdat het bedrijf na gunning lang gewacht heeft met het opstarten van de certificering voor de ladderbeoordeling. Ook in dit geval dient sprake te zijn van een ingeplande tweede halfjaarlijkse voortgangsrapportage.

Harmonisatiebesluit: Een bedrijf zou zich onder voorwaarden in één keer op niveau 5 kunnen certificeren. Deze voorwaarden zijn:

- Het bedrijf beschikt tenminste 1 jaar over een operationeel managementsysteem op het gebied van energie dat aantoonbaar functioneert;
- Het bedrijf beschikt tenminste 1 jaar over energiebesparings- en/of duurzame energie doelstellingen;
- Deze doelstellingen zijn (in elk geval in het voorafgaande jaar) gerealiseerd;
- Deze doelstellingen en de realisatie mogen in andere eenheden zijn geformuleerd, maar dienen aantoonbaar te zijn omgerekend in CO₂-reductiedoelstellingen.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 10-11-2015

Overgangstermijn: voor dit harmonisatiebesluit hanteert de SKAO een overgangstermijn van 4 weken. Dit besluit is vanaf 9-12-2015 normatief.

Onderwerp: Reductiedoelstelling van 0% in het eerste jaar

Context: Is het toegestaan dat een bedrijf een reductiedoelstelling van 0% in het eerste jaar heeft?

Als een bedrijf een doelstelling van 15% over 5 jaar heeft, kan in het eerste jaar de doelstelling dan 0 procent zijn en zo de doelstelling halen?

Harmonisatiebesluit: Een reductiedoelstelling van 0% in het eerste jaar is alleen acceptabel, mits het bedrijf (zoals altijd):

- beschikt over een aantoonbaar ambitieuze doelstelling voor scope 1, 2 en 3 en
- een plan van aanpak om de gekozen doelstelling binnen de gekozen termijn te realiseren.
- Bovendien dient het bedrijf via de maatregellijst aantoonbaar te maken maakt dat het tevens voor het bedrijf relevante quick wins heeft geïmplementeerd voor de meest materiële emissies.

→ Gebrek aan tijd is geen geldige reden.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 10-11-2015

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Publiceren op Facebook

Datum: Technische Commissie 26-9-2015

Context: De verplichte internetpublicatie geschiedt nu op twee locaties: de website van het bedrijf en de website van de SKAO. Mag een bedrijf publiceren op Facebook?

Harmonisatiebesluit: Nee. Publiceren op Facebook wordt niet beschouwd als communicatie op de website van het bedrijf. Het bedrijf mag wel *aanvullend op* het publiceren op de eigen website, publiceren op Facebook.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 10-11-2015

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Onafhankelijke interne controle

Harmonisatiebesluit: De onafhankelijke interne controle (1B2) kan onderdeel zijn van de interne audit van een algemeen managementsysteem en kan door dezelfde persoon worden uitgevoerd, zolang er aan alle criteria van de interne audit en van de onafhankelijke interne controle wordt voldaan: er verandert niets aan de werkzaamheden en de documenten van deze eisen.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 3-2-2016

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Onafhankelijkheid van een Kennisinstituut

Context: *"Is een kennisinstituut voldoende onafhankelijk als het niet in boundary van bedrijf zit maar wel een zusterbedrijf is? (Voorbeeld: concern/holding/moederbedrijf is Nederland B.V., Nederland Wegen B.V. heeft niveau 5 certificaat en Nederland Advies B.V. wordt opgevoerd als kennisinstituut bij 4.A.3 voor Nederland Wegen B.V.)."*

Harmonisatiebesluit: Een Kennisinstituut moet buiten de organizational boundary van het bedrijf vallen én mag geen A-leverancier zijn.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 3-2-2016

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Verbrandingsemissies eigen afvalinstallatie

Harmonisatiebesluit: De verbrandingsemissies die vrijkomen uit de eigen afvalinstallatie behoren tot scope 1. Emissies bij installaties van derden is scope 3.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 3-2-2016

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: 'gecertificeerd sinds' op het CO₂-bewust Certificaat

Harmonisatiebesluit: De variabele 'Gecertificeerd sinds' op het CO₂-bewust Certificaat, verwijst naar de eerste certificatie van een bedrijf bij een bepaalde LadderCI, maar niet naar eerdere certificeringen door andere CI.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 4-5-2016

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Geldigheid verificatieverklaring

Context: Een gecertificeerd bedrijf gaat na twee jaar certificering van niveau 3 naar 4. De verificatieverklaring, die is afgegeven bij de initiële beoordeling op niveau 3, is drie jaar geldig. Deze is dus geldig tot 1 jaar na de beoordeling op niveau 4. De beoordeling naar niveau 4 is een nieuwe initiële beoordeling. Na drie jaar is er een herbeoordeling voor niveau 4. Moet een bedrijf dan ook al eerder een nieuwe verificatieverklaring?

Harmonisatiebesluit: Bij een herbeoordeling is altijd een nieuwe verificatieverklaring nodig. Als een bedrijf tijdens de 3-jarige looptijd van het laddercertificaat een niveau stijgt, tijdens de nieuwe 3-jarige looptijd van het certificaat een nieuwe verificatieverklaring krijgt, dan toch is bij de herbeoordeling van dat niveau een nieuwe verificatieverklaring nodig.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 4-5-2016

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Maatregellijst normatief voor alle bedrijven op versie 3.0

Harmonisatiebesluit: Het invullen van de Maatregellijst is normatief voor alle bedrijven op versie 3.0 sinds 1-1-2016. De Maatregellijst moet worden ingevuld *inclusief* de Globale Maat en *inclusief* maatregelen die niet op de Maatregellijst staan. De CI handhaven hier strak op, ook bij de initiële beoordeling.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 20-6-2016

Overgangstermijn: n.v.t. Het invullen van de Maatregellijst is verplicht voor alle bedrijven op versie 3.0 sinds 1-1-2016

Onderwerp: Controle emissie-inventaris 3A1 door de LadderCI tijdens ladderbeoordeling indien er verificatieverklaring (conform eis 3A2) ligt.

Harmonisatiebesluit: Wanneer de emissie-inventaris conform eis 3A2 op basis van ISO 14064-3 is geverifieerd (incl. verificatieverklaring), voldoet het dat de LadderCI bij eis 3A1 de emissie-inventaris alleen controleert op grote/regelmatige voorkomende punten zoals de grootste emissies, groene stroom, etc. Als daarin zorgvuldig is gehandeld dan is verdere controle van de emissie-inventaris (conform ISO 14064-1 punt a t/m q) niet nodig.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 20-6-2016

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Emissiecategorie is geen emissiebron

Harmonisatiebesluit: Emissiecategorieën zijn niet hetzelfde als emissiebronnen. Eerst dienen bij 4A1 de emissiecategorieën bepaald te worden die voor het bedrijf relevant zijn. Vervolgens dient er een rangorde op emissiebronnen gemaakt te worden, waarbij het mogelijk is dat er uit één emissiecategorie, twee emissiebronnen in de lijst staan.

Voorbeeld: Uit de emissiecategorie “Aangekochte goederen en diensten” kunnen bij een bouwbedrijf twee emissiebronnen relevant zijn, bijvoorbeeld staal en beton.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-10-2016

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Verklaring van dialoogpartner (bij eis 4.C.2)

4C2 vierde aandachtstreepje: formeel staat er dat de LadderCI bij de dialoogpartner moet controleren. Moet er bij de dialoogpartner worden gecontroleerd of is een verklaring van de dialoogpartner voldoende?

Harmonisatiebesluit: Een verklaring van de dialoogpartner dat punten van zorg zijn afgehandeld is voldoende.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-6-2017

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Biofuel programma KLM als maatregel

Biofuel programma KLM opgevoerd als maatregel om emissies van vliegreizen te verlagen.

Harmonisatiebesluit: We accepteren dit initiatief als een maatregel om de emissies van zakelijke vliegreizen te verminderen.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-6-2017

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Geldigheid van het certificaat indien binnen 3 maanden na jaarlijkse beoordeling certificering op een hoger niveau plaatsvindt

Harmonisatiebesluit: Als een bedrijf een jaarlijkse beoordeling op niveau 3 afrondt en binnen 3 maanden naar niveau 4 of 5 gaat, dan geeft de LadderCI een nieuw certificaat af met een geldigheidsduur van 3 jaar. De LadderCI bepaalt hoe om te gaan met de eerdere niveau 3 beoordeling die in de 3 maanden daarvoor heeft plaatsgevonden. Deze kan vallen onder de uitzondering zoals genoemd op pagina 92 van Handboek 3.0.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-6-2017

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Emissies elektrische voertuigen: scope 1 of scope 2?

Harmonisatiebesluit: De emissies van elektrische voertuigen behoren tot de scope 2 emissies van organisaties

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-6-2017

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Geldigheid Ketenanalyses

Aanleiding: Tijdens de harmonisatiebijeenkomst van 29 maart jl. is op verzoek van de LadderCI's de samenhang tussen de eis ketenanalyses (eis 4A1) en de "dominantieanalyse" (eis 5A1) besproken.

Harmonisatiebesluit:

- Ketenanalyses dienen voort te komen uit de top 6 van de analyse van de rangorde, zoals bepaald bij 4A1.
- Als een ketenanalyse niet (meer) uit de top 6 voortkomt, krijgt het bedrijf één jaar respijt om dit te corrigeren.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-6-2017

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Ladderbeoordeling van groen gas door de LadderCI

Harmonisatiebesluit:

Bij elke ladderbeoordeling¹ waarbij het bedrijf in de te beoordelen periode het verbruik van groen gas rapporteert, dient de LadderCI o.a. vast te stellen dat het bedrijf het volgende kan aantonen:

- In het geval dat er sprake is van het afboeken van garanties van oorsprong in het Vertogas systeem door een handelaar of leverancier, dient het bedrijf de hoeveelheden groen gas per bron (ten behoeve van de bepaling van de emissiefactor) aan te tonen met afboekoverzichten voor het betreffende kalenderjaar uit het Vertogas systeem.
- Ingeval er sprake is van aankoop van een groene gas product van een energieleverancier, dient het bedrijf:
 - de specifieke bronnen (in percentages) van het groen gas product aan te tonen (t.b.v. de bepaling van de emissiefactor) door middel van het door de leverancier verstrekte informatie voor dat product over het betreffende kalenderjaar.
 - de hoeveelheid groen gas aan te tonen met een contract met (of factuur van) de leverancier waaruit blijkt hoeveel van dit product is afgenomen in het betreffende kalenderjaar, en
 - een verklaring van de leverancier te overleggen waarin staat dat de percentages van de specifieke bronnen, overeenkomen met de door Vertogas afgeboekte garanties van oorsprong voor het product. Deze verklaring van de leverancier dient voorzien te zijn van een accountantsverklaring (of gelijkwaardig) en mag afkomstig zijn van een openbare bron van de leverancier (bijvoorbeeld jaarverslag, website of persbericht).

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 12-12-2017

Overgangstermijn: n.v.t

¹ De ladderbeoordeling door de LadderCI van groen gas, vindt op vergelijkbare wijze plaats als bij groene stroom

Onderwerp: Dialoog met NGO/stichting die ook adviserende partij is

Aanleiding: Een CI kwam het volgende tegen: de dialoogpartner (eis 4C1) van het bedrijf was geen onafhankelijke deskundige, maar was werkzaam bij een NGO (een stichting). Een aan dezelfde stichting gelieerde adviseur is ook de adviserende partij voor dit bedrijf.

Harmonisatiebesluit: Een organisatie (NGO of stichting) gelieerd aan de adviseur die het bedrijf inhuurt voor ondersteuning van het certificeringsproces kan niet de dialoogpartner bij eis 4C1 zijn.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 29-3-2018

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Verwijzing naar Nationale Milieudatabase voor specifieke emissiegegevens

Harmonisatiebesluit: In plaats van specifieke emissiegegevens uit de Nationale Milieudatabase mag ook data gebruikt worden die zijn vastgelegd in een EPD- of MRPI-certificaat of data die zijn bepaald volgens de bepalingsmethode milieuprestatie gebouwen en GWW-werken.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 25-9-2018

Overgangstermijn: n.v.t

Onderwerp: Periode gegevens voor globale maat Maatregellijst

Aanleiding: SKAO krijgt regelmatig vragen van gecertificeerde organisaties en CI's over welke periode de gegevens van de organisatie dienen te gaan voor de globale maat in de Maatregellijst.

Harmonisatiebesluit:

Voor de globale maat in de Maatregellijst dient data van de meest recent afgesloten periode, typisch één jaar, gebruikt te worden. Voor alle globale maten van de betreffende Maatregellijst dient data van dezelfde periode gebruikt te worden.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 25-9-2018

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Uitsluiten C-aanbieder van boundary

Harmonisatiebesluit: Een aanbieder/leverancier, die na uitvoering van de A/C-analyse voor de boundarybepaling van een te certificeren bedrijf een C-aanbieder blijkt te zijn, hoeft met in acht neming van de andere regels voor boundarybepaling zoals omschreven in hoofdstuk 4 van het Handboek 3.0, niet meegenomen te worden in de boundary als gemiddeld over een termijn van de laatste drie jaar:

- de inkoopomzet bij het te certificeren bedrijf lager dan 5% is én
- als de verkoopomzet bij de C-aanbieder ook lager dan 5% ligt.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 25-9-2018

Overgangstermijn: per direct

Context: Bij het vaststellen van de omvang van een bedrijf (zie tabel 4.1, Handboek 3.0) wordt op verschillende wijzen mobiliteit toegerekend. Dit kan invloed hebben op de vaststelling van de omvang van een bedrijf.

Harmonisatiebesluit: Voor alle typen organisaties (zowel bij diensten, werken en levering) geldt dat het uitgangspunt is, dat bij het bepalen van de omvang van de CO₂-uitstoot, mobiliteit altijd dient te worden meegenomen. Daarbij moet de organisatie die in de categorie werken/levering valt een vaste verdeling van de CO₂ uitstoot tussen kantoor/bedrijfsruimten en productielocaties/bouwplaatsen kiezen m.b.t. mobiliteit. Deze verdeling ligt vast voor de geldigheidstermijn van het certificaat.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 2-4-2019

Overgangstermijn: n.v.t.

Context: Mandatory Document 1 (MD1) schrijft voor dat een steekproef genomen wordt uit alle vestigingslocaties binnen de boundary van een 'multi-site' organisatie, zonder rekening te houden met de grootte en toegevoegde waarde per locatie.

Harmonisatiebesluit: De voorgeschreven steekproefmethode uit MD1 blijft leidend bij het bezoeken van vestigingslocaties van 'multi-site' organisaties, voor zowel de initiële audit, controleaudit als hercertificeringsaudit. Een CI mag in uitzonderlijke gevallen besluiten af te wijken van MD1 zolang hij een risicoanalyse maakt conform de methode zoals omschreven in dit [document](#).

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 2-4-2019

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Halfjaarlijks communiceren over emissie-inventaris bij eis 3.C.1

Context: Er was onduidelijkheid of bij de halfjaarlijkse communicatie over de emissie-inventaris ook steeds een nieuwe inventaris moest worden opgesteld.

Harmonisatiebesluit: De bij 3.C.1 geëiste halfjaarlijkse communicatie mag betrekking hebben op de emissie-inventaris die jaarlijks wordt opgesteld. Er hoeft dus niet halfjaarlijks een emissie-inventaris te worden opgesteld. Wel moet halfjaarlijks aandacht zijn voor de tussentijdse voortgang van de maatregelen en doelstellingen en de overige zaken die bij de eis en de toelichting worden genoemd.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 2-4-2019

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Niveau 3 organisatie met alleen projecten in de categorie diensten of leveringen met gunningvoordeel

Context: Een organisatie die enkel diensten of leveringen (geen werken) levert heeft een project met gunningvoordeel tot en met niveau 3. Het neemt reeds alle relevante maatregelen voor dit project die onderdeel zijn van de bedrijfsaanpak. Wat moet deze organisatie dan additioneel nog doen?

Harmonisatiebesluit: Een organisatie met een Laddercertificaat op niveau 3 dat aannemelijk kan maken dat het geen aanvullende project-gerelateerde invloed heeft op scope 1 en 2 emissies, hoeft hiervoor geen aanvullende maatregelen te formuleren. Hierbij gaat het overwegend om organisaties die wel diensten en leveringen leveren, maar geen werken, zoals adviesbureaus.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 2-4-2019

Overgangstermijn: n.v.t.

Onderwerp: Inperking organizational boundary van een entiteit middels een geografische grens die niet gebonden is aan een lokale juridische entiteit.

Context: Er is onduidelijkheid of een internationaal opererend bedrijf enkel gecertificeerd kan worden voor zijn activiteiten binnen een bepaalde geografische afbakening (bijv. landsgrenzen, territoriale wateren).

Harmonisatiebesluit:

Conform het Handboek CO₂-Prestatieladder is voor de ladderbeoordeling de organizational boundary leidend en niet het toepassingsgebied (scope). De A/C analyse dient te worden gevolgd. Het toepassingsgebied van het CO₂-managementsysteem mag niet worden beperkt door middel van een geografische grens.

Datum publicatie Harmonisatiebesluit: 21 april 2020

Overgangstermijn: n.v.t.